

Programa d'Integració de Centres CERCA (SUMA)

Preàmbul

Antecedents

En els darrers deu anys, la Generalitat de Catalunya ha fet una aposta decidida per la creació d'un conjunt propi de centres de recerca (CERCA), caracteritzats per l'excel·lència en determinats àmbits de coneixement. L'aparició d'aquests centres, amb un model de gestió autònom i dedicació exclusiva a la recerca, constitueix un dels canvis més destacats del sistema de ciència i tecnologia català. La voluntat de la Generalitat és situar aquestes institucions com a referents internacionals en generació de coneixement, captació de talent i transferència al teixit productiu, a fi i efecte d'incrementar la competitivitat de la nostra economia i millorar el benestar de les persones.

L'OCDE, en el seu estudi "OECD Reviews of Regional Innovation: Catalonia, Spain" ha fet recentment una anàlisi del sistema de centres CERCA a Catalunya, i ha destacat l'elevat nombre de centres de recerca que hi ha a Catalunya i la necessitat que es coordinin amb les prioritats del govern. Es qüestiona si un territori com Catalunya pot mantenir un desenvolupament tan ràpid de centres de recerca associat a la hiperespecialització i a una baixa massa crítica.

Context

Situació econòmica

Des dels inicis de la seva creació, les aportacions econòmiques de la Generalitat de Catalunya als centres han crescut. Del pressupost total de funcionament dels centres, que supera els 150 milions d'euros el 2009, els departaments de la Generalitat en el seu conjunt en van aportar la part més important.

Posteriorment i dins d'un context de crisi, el Govern de la Generalitat va aprovar tota una sèrie de mesures que es van concretar en el *Decret Llei 3/2010, de 29 de maig, de mesures urgents de contenció de la despesa i en matèria fiscal per a la reducció del dèficit públic* i en una sèrie d'Acords de Govern aprovats l'1 de juny del mateix any. En relació amb aquests últims, el Govern va aprovar l'Acord pel qual es van adoptar mesures complementàries a les previstes en el *Decret Llei 3/2010, de 29 de maig, en matèria de despeses de funcionament, transferències, inversions, millora de l'eficiència en l'àmbit del sector públic de la Generalitat de Catalunya i lluita contra el frau fiscal i de contenció de la despesa*.

Com a conseqüència de l'aplicació d'aquestes mesures, els centres van veure minorades les aportacions de la Generalitat compromeses inicialment per l'any 2010.

En els pressupostos de l'any 2011 es van adoptar mesures de caràcter extraordinari orientades a reconduir els comptes de la Generalitat, la situació de contenció pressupostària i del dèficit va

obligar a mantenir alguns d'aquests ajustos en les aportacions al sector públic. En el cas dels centres de recerca vinculats a la Generalitat, aquests ajustos van ser en termes generals d'un 10% respecte l'aportació prevista inicialment per a l'any 2010, a nivell pressupostari, malgrat que l'execució del pressupost ha contribuït a esmenar una mica aquesta situació.

Els pressupostos de 2012 donen continuïtat als criteris de racionalització incorporats en l'exercici 2011 i continua essent pel conjunt del sector públic un exercici pressupostari de forta contenció. En l'àmbit de recerca, els ajustos representen una disminució del 2%, la qual no ha estat repercutida en els centres, que en conjunt, fins i tot, incorporen petites millores econòmiques.

Sector públic

És a partir de l'any 2008 quan els centres van iniciar, de manera majoritària, la seva integració al Sector Administració Pública de la Generalitat de Catalunya d'acord amb les normes del Sistema Europeu de Comptes (AP-SEC).

L'Acord de Govern de 2 d'agost de 2011, sobre mesures de racionalització i simplificació del sector públic, insta als Departaments competents a formular i implantar estratègies de reordenació del seu sector públic que incideixin especialment en la millora de l'eficiència organitzativa.

En aquest sentit, l'Acord estableix en el seu punt 9 que hi haurà un pla de reordenació que ha de permetre augmentar l'excel·lència dels centres de recerca, mitjançant processos de desvinculació, fusió o supressió que necessàriament augmentin la massa crítica d'investigadors i pressupost necessari per fer-los competitius.

Programa SUMA

Atenent als antecedents i context, i amb la convicció d'organitzar algunes de les estructures de recerca més estratègiques a Catalunya, el Govern, a través de la Institució CERCA, inicia el programa SUMA que constitueix la primera iniciativa específica adreçada als centres per assolir estructures integrades de major massa crítica i competitivitat científica. Aquest programa és coincident amb la convocatòria impulsada per ACC1Ó, que es publicarà properament, sobre ajuts per incentivar els plans d'actuació d'activitats d'R+D d'agents tecnològics membres de la Xarxa Tecnològica de Catalunya, TECNIO, que permetrà potenciar la integració de centres TECNIO, tant entre els propis centres TECNIO com amb altres agents del sistema (entre ells els centres CERCA).

Objecte del Programa d'Integració de Centres CERCA

L'objecte d'aquestes bases és definir el programa destinat a incentivar projectes, a implantar pels centres de recerca, que s'adrecin a aconseguir un increment de la massa crítica i la competitivitat de les seves línies de recerca, mitjançant les actuacions següents:

- Integracions i fusions entre centres de recerca CERCA i/o altres estructures o institucions col·laboradores.
- Aliances/associacions entre centres CERCA i/o institucions col·laboradores, amb implementació de nous models de governança que incrementin la flexibilitat, l'eficiència i que comportin visibilitat internacional.

El programa s'organitza en dues fases:

- La primera fase, regulada en aquestes bases, comporta la presentació d'una sol·licitud acompanyada d'un avantprojecte amb la seva corresponent memòria tècnica.
- En una segona fase posterior, els avantprojectes d'interès per al Govern que hagin estat seleccionats seran impulsats. Es demanarà als centres de recerca que presentin els projectes executius en els termes que s'acordin. Aquesta segona fase es vehicularà mitjançant un acord entre el Govern i el Centres de Recerca, pel qual s'establiran les obligacions de les parts i el finançament associat, si escau, que serà de caràcter puntual en el temps, sense possibilitat de prorrogar-se en exercicis posteriors.

Beneficiaris

Podran ser sol·licitants d'aquest programa els centres de recerca de Catalunya membres del sistema CERCA (vegeu llistat annex).

Els projectes que es presentin a aquest programa han de ser en col·laboració, actuant un dels centres CERCA com a coordinador.

S'entén com a col·laborador qualsevol altre centre de recerca, universitat, centre tecnològic, hospital, gran instal·lació o qualsevol altra entitat que tingui d'entre les seves finalitats principals la recerca.

Cada centre CERCA només podrà participar en un projecte dins del programa SUMA.

Formalització i presentació de propostes

La sol·licitud, d'acord amb el model normalitzat de la Institució CERCA, l'ha de formalitzar el coordinador del projecte i el representant legal de l'entitat beneficiària, i no pot superar el nombre

de fulls establert. Hauran de constar també totes les entitats participants, amb la conformitat de tots els representants legals.

Les sol·licituds s'hauran de presentar únicament en suport electrònic, amb les signatures corresponents, mitjançant l'adreça de correu electrònic suma@cerca.cat. Les sol·licituds presentades seran codificades i generaran una numeració que serà retornada al centre sol·licitant i que servirà com a comprovant de la presentació.

La sol·licitud normalitzada consta d'un formulari i una memòria tècnica (màxim 10 pàgines). La informació que ha de constar a la memòria és la següent:

- Resum executiu (1 pàgina).
- Antecedents, conjuntura d'oportunitat i objectius tant científics, com d'eficiència i eficàcia que s'espera assolir.
- Impacte d'increment de visibilitat internacional, de massa crítica, d'estalvi en la despesa de personal d'administració i/o en la despesa corrent, i d'estalvi en els costos associats a plataformes científiques o tecnològiques.
- Calendari d'implementació de la proposta (màxim 2 anys).
- Pressupost aproximat, si escau, dels costos necessaris directament associats a la implementació de la proposta. S'han de fer constar les diferents fonts de finançament amb què es compta, tant si es tracta de recursos propis com provinents del sector públic i/o privat.
- Descripció de la nova missió de l'estructura resultant.

Ja en la segona fase del Programa SUMA, i només aquelles propostes que resultin seleccionades havent superat la primera fase, hauran de presentar també un acord de patronat, consorci o equivalent de les institucions implicades avalant i donant suport a la proposta, així com una carta de pronunciament dels respectius comitès científics externs (Scientific Advisory Board) dels centres implicats, aquesta darrera de caire consultiu.

La Institució CERCA podrà sol·licitar, si escau, als centres que presentin qualsevol altra documentació o informació necessària per a la valoració de la proposta.

Termini de presentació de propostes

S'estableix un primer termini per a la presentació de propostes a data **30 d'abril**.

Selecció de les propostes

Les propostes seran gestionades per la Institució CERCA que les elevarà al Govern perquè els avantprojectes que compleixin amb els requeriments de forma i amb els objectius del programa siguin analitzats i valorats, en base a l'oportunitat i a l'impacte de la proposta.

Annex – Llistat Centres CERCA

Agrotecnio – Centre de Recerca en Agrotecnologia
CED – Centre d'Estudis Demogràfics
CIIRC – Centre Internacional d'Investigació dels Recursos Costaners
CIMNE – Centre Internacional de Mètodes Numèrics en Enginyeria
CMR[B] – Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona
CRAG – Centre de Recerca en Agrigenòmica
CREAF – Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals
CREAL – Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental
CREI – Centre de Recerca en Economia Internacional
CRSA – Centre de Recerca en Sanitat Animal
CRESIB – Centre de Recerca en Salut Internacional de Barcelona
CRG – Centre de Regulació Genòmica
CRM – Centre de Recerca Matemàtica
CTFC – Centre Tecnològic Forestal de Catalunya
CTTC – Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya
CVC – Centre de Visió per Computador
i2CAT – Internet i Innovació Digital a Catalunya
IBEC – Institut de Bioenginyeria de Catalunya
IC3 – Institut Català de Ciències del Clima
ICAC – Institut Català d'Arqueologia Clàssica
ICCC – Institut Català de Ciències Cardiovasculars
ICFO – Institut de Ciències Fotòniques
ICIQ – Institut Català d'Investigació Química
ICN – Institut Català de Nanotecnologia
ICP – Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont
ICRA – Institut Català de Recerca de l'Aigua
ICRPC – Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural
IDIBAPS – Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer
IDIBELL – Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge
IDIBGI – Institut d'Investigació Biomèdica de Girona Dr. Josep Trueta
IEEC – Institut d'Estudis Espacials de Catalunya
IFAE – Institut de Física d'Altes Energies
IG – Institut de Geomàtica
IGTP – Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol
IISPV – Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili
IMIM – Institut de Recerca Hospital del Mar

IMPPC – Institut de Medicina Predictiva i Personalitzada del Càncer
IPHES – Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social
IR-Sant Pau – Institut de Recerca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
IRB Barcelona – Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona
IRB Lleida – Institut de Recerca Biomèdica de Lleida
IREC – Institut de Recerca en Energia de Catalunya
IRJC – Institut de Recerca Contra la Leucèmia Josep Carreras
IRSI-CAIXA – Institut de Recerca de la Sida
IRTA – Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària
MOVE – Markets, Organizations and Votes in Economics
VHIO – Vall d'Hebron Institut d'Oncologia
VHIR – Vall d'Hebron Institut de Recerca